NATURA 2000

TIETOLOMAKE

Luonnonvaraisten lintujen suojelusta annettu neuvoston direktiivi 2009/147/EY sekä luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettu neuvoston direktiivi 92/43/ETY

TIETOLOMAKE

Erityissuojelualueille (SPA), ehdotuksille yhteisölle tärkeiksi alueiksi (pSCI), yhteisölle tärkeille alueille (SCI) ja erityisten suojelutoimien alueille (SAC)

1. ALUEEN TUNNISTUS

1.1. TYYPPI
B

1.2. ALUEEN KOODI
FI1200742

1.3 ALUEEN NIMI:
Murhisalo

1.4. ENSIMMÄINEN TÄYTTÖAJANKOHTA
199609

1.5. PÄIVITYSAJANKOHTA
200711

1.6. VASTUUTAHO:
Metsähallitus

1.7. AJANKOHTA, JONA ALUE ON ILMOITETTU JA OSOITETTU/LUOKITELTU ERITYISALUEEKSI

Ajankohta, jona alue on luokiteltu SPA-alueeksi:	
Kansallinen oikeusperusta SPA-alueen osoittamiselle:	
Ajankohta, jona aluetta on ehdotettu SCI-alueeksi:	199808
Ajankohta, jona alue on vahvistettu SCI-alueeksi (*):	
Ajankohta, jona alue on osoitettu SAC-alueeksi:	201504
Kansallinen oikeusperusta SAC-alueen osoittamiselle:	Asetus 354/2015

Huomautus/huomautukset (**):

(*) (*) Valinnainen kenttä. Ympäristöasioiden pääosasto dokumentoi ajankohdan, jona alue on vahvistettu SCI-alueeksi (asiaa koskevan EU-luettelon hyväksymispäivä).

(** (**) Valinnainen kenttä. Huomautuksia voidaan antaa esimerkiksi sellaisten alueiden luokittelu- tai osoittamisajankohdista, jotka koostuvat alunperin erillisistä SPA- ja /tai SCI-alueista

2. ALUEEN SIJAINTI

2.1 ALUEEN KESKIPISTE (desimaaliasteina)

Pituusaste	Leveysaste
30,0092	64,6928

2.2 PINTA-ALA (ha):

6548,00

2.3 MERIPINTA-ALAN OSUUS (%):

0

2.4 PITUUS (km):

2.5 HALLINNOLLINEN ALUEKOODI JA -NIMI:

NUTS II -tason koodi	Unionin alueen nimi
FI1D	Pohjois- ja Itä-Suomi

2.6 LUONNONMAANTIETEELLISET VYÖHYKKEET:

- [ ] Alppivyöhyke (% (*))
- [ ] Atlantin vyöhyke (% (*))
- [ ] Mustanmeren vyöhyke vyöhyke (% (*))
- [x] Boreaalinen vyöhyke (% (*))
- [ ] Mannervyöhyke (% (*))
- [ ] Makaronesian vyöhyke (% (*))
- [ ] Välimeren vyöhyke (% (*))
- [ ] Pannonian vyöhyke (% (*))
- [ ] Arovyöhyke (% (*))

(*) Jos alue sijitsee useammalla kuin yhdellä luonnonmaantieteellisellä vyöhykkeellä, ilmoitetaan peittävyysprosentti kullakin vyöhykkeellä (valinnainen).

3. TIEDOT ALUEEN EKOLOGIASTA

3.1. ALUEELLA ESIINTYVÄT LUONTOTYYPIT SEKÄ ALUEEN ARVIOINTI NIIDEN OSALTA:

Liitteen I mukaiset luontotyypit						Alueen arviointi			
						A|B|C|D	A|B|C		
Koodi	PF	NP	Pinta-ala (ha)	Luolat (lkm)	Tietojen laatu	Edustavuus	Suhteellinen pinta-ala	Suojelu	Yleisarviointi
3110			520		P	A	C	A	A
3160			260		P	A	C	A	A
3210			556		M	A	C	A	B
3260			11		G	A	C	A	A
7110			246		G	C	C	A	B
7140			71		G	A	C	A	A
7160			3,2		G	A	C	A	A
7230			60		G	B	C	A	B
7310			1251		G	A	C	A	A
9010			3210		G	A	C	A	A
9050			12		G	B	C	A	B
9060			1		G	C	C	B	C
9080			2		G	C	C	A	C
91D0			1550		G	A	C	A	A
91E0			5		G	B	C	A	B

PF: Merkitään "x" ensisijaisuuden ilmoittamiseksi, jos luontotyyppivoi esiintyä sekä ensisijaisesti suojeltavassa että muussa muodossa (6210, 7130, 9430)

NP: Merkitään "x", jos luontotyyppiä ei enää esiinny alueella (valinnainen)

Pinta-ala: Ilmoitettaessa voidaan käyttää desimaaliarvoja

Luolat: Jos luontotyypeistä 8310 ja 8330 (luolat) ei ole saatavilla arvioita pinta-alasta, ilmoitetaan luolien lukumäärä

Tietojen laatu: G = "Hyvä" (esimerkiksi tutkimusten perusteella), M = "Kohtalainen" (esimekiksi osittaisten tietojen ja ekstrapolaation perusteella), P = "Huono" (esimerkiksi karkea arvio)

3.2 DIREKTIIVIN 2009/147/EY 4 ARTIKLAN JA DIREKTIIVIN 92/43/ETY LIITTEEN II MUKAISET LAJIT SEKÄ ALUEIDEN ARVIOINTI NÄIDEN OSALTA

Laji					Alueen populaatio					Alueen arviointi				
Ryhmä	Koodi	Tieteellinen nimi	S	NP	Tyyppi	Koko Minimi	Koko Maks.	Yksikkö	Luokka	Tietojen laatu	Populaatio	Suojelu	Eristyneisyys	Yleisarv.
M	1355	Lutra lutra			p				p	DD	C	A	C	B
M	1912	Gulo gulo			p				p	DD	C	A	C	B
I	1925	Pytho kolwensis			p				V	P	B	A	C	B
P	1972	Ranunculus lapponicus			p				P	P	C	A	C	C

3.3 MUUT TÄRKEÄT KASVI- ja ELÄINLAJIT

Laji					Alueen populaatio				Perustelut					
					Koko		Yksikkö	Luokka	Liite		Muut luokat			
Ryhmä	Koodi	Tieteellinen nimi	S	NP	Minimi	Maksimi			IV	V	A	B	C	D
B	A086	Accipiter nisus			6	10	P	P						X
B	A054	Anas acuta			1	5	P	P			X			
B	A039	Anser fabalis			1	5	P	P			X			
B	A061	Aythya fuligula						R			X			
B	A104	Bonasa bonasia			33	66	P	C						X
B	A087	Buteo buteo			1	5	P	P			X			
B	A264	Cinclus cinclus						V			X			
B	A082	Circus cyaneus			1	5		P			X			
B	A542	Emberiza rustica						P			X			
B	A217	Glaucidium passerinum			4	6		P						X
B	A640	Larus fuscus fuscus			0	2		P			X			
B	A260	Motacilla flava						P			X			
B	A537	Parus cinctus			11	50		C						X
B	A548	Perisoreus infaustus			11	50		C			X			
B	A072	Pernis apivorus			2	3		P			X			
B	A151	Philomachus pugnax			6	10		P			X			
B	A140	Pluvialis apricaria			11	50		C						X
B	A457	Strix nebulosa			1	10		P						X
B	A108	Tetrao urogallus			51	100		C			X			
B	A166	Tringa glareola			101	250		C						X
Fu		Amylocystis lapponica						R			X			
Fu		Antrodia albobrunnea						R			X			
Fu		Antrodia infirma						R			X			
Fu		Asterodon ferruginosus						R						X
Fu		Cinereomyces lenis						R			X			
Fu		Diplomitoporus crustulinus						R			X			
Fu		Fomitopsis rosea						R			X			
Fu		Gloeoporus pannocinctus						R						X
Fu		Gloiodon strigosus						R			X			
Fu		Hericium coralloides						R						X
Fu		Leptoporus mollis						R						X
Fu		Perenniporia subacida						R			X			
Fu		Phellinus chrysoloma						R						X
Fu		Phellinus ferrugineofuscus						V			X			
Fu		Phellinus lundellii						R						X
Fu		Phellinus nigrolimitatus						R						X
Fu		Phellinus populicola						R						X
Fu		Phellinus viticola						R						X
Fu		Phlebia centrifuga						R			X			
Fu		Polyporus pseudobetulinus						V			X			
Fu		Postia lateritia						V			X			
Fu		Skeletocutis brevispora						R			X			
Fu		Skeletocutis jelicii						V			X			
Fu		Skeletocutis kuehneri						R						X

Fu		Skeletocutis odora						R			X			
Fu		Skeletocutis stellae						V			X			
Fu		Steccherinum collabens						R			X			
L		Calicium adspersum						V			X			
L		Chaenotheca gracilenta						R			X			
L		Chaenotheca gracillima						R			X			
L		Evernia divaricata						V			X			
L		Lobaria pulmonaria						R			X			
L		Lobaria scrobiculata						R			X			
L		Parmeliella triptophylla						R			X			
L		Rinodina turfacea v. cinereovirens						R			X			
M	1352	Canis lupus						P	X					
M		Castor canadensis						P						X
M	1361	Lynx lynx						P	X					
M	1354	Ursus arctos						P	X					
P		Alnus incana subsp. kolaënsis						R						X
P		Dactylorhiza incarnata subsp. incarnata						R			X			
P		Matteuccia struthiopteris						R						X
P		Oxalis acetosella						C						X
P		Petasites frigidus						C						X
P		Pteridium aquilinum						R						X
P		Stellaria borealis						R						X

Ryhmä: A = Sammakkoeläimet, B = Linnut, F = Kalat, FU = Sienet, I = Selkärangattomat, L = Jäkälät, M = Nisäkkäät, P = Kasvit ja R = Matelijat

Koodi: Lintujen ja liitteiden IV ja V lajien osalta tulisi tieteellisen nimen lisäksi käyttää viiteportaalissa annettua koodia.

S: Merkitään ”kyllä”, kun lajia koskevat tiedot ovat arkaluontoisia ja niitä sen vuoksi ei aseteta yleisesti saataville

NP: Merkitään "x", jos lajia ei enää esiinny alueella (valinnainen)

Tyyppi: p = pysyvä, r =pesivä/lisääntyvä, c = levähtävä, w = talvehtiva (kasvien ja muiden kuin muuttavien lajien osalta merkitään "pysyvä")

Yksikkö: i = yksilöt, p = parit tai muut yksiköt populaatioyksiköitä ja koodeja koskevan standardoidun luettelon mukaisesti ottaen huomioon luontotyyppidirektiivin 12 ja 17 artikla (raportointi) (ks. viiteportaali).

Luokka (runsausluokat): C = Yleinen, R = Harvinainen, V = Hyvin harvinainen, P = Esiintyvä.

Perusteluluokat: IV, V: Luontotyyppidirektiivin liitteissä IV ja V olevat lajit, A: Kansallinen punainen lista, B: Kotoperäinen (endeemi), C: Kansainväliset yleissopimukset ja D: muu syy

Tietojen laatu: G = "Hyvä" (esimerkiksi tutkimusten perusteella), M = "Kohtalainen" (esimerkiksi osittaisten tietojen ja ekstrapolaatin perusteella"), P = "Huono" (esimerkiksi karkea arvio) ja DD = "Ei tietoja" (tätä luokkaa käytetään vain,jos populaation koosta ei voida tehdä edes karkeaa arviota; tässä tapauksessa populaation kokoa koskeva kenttä voidaan jättää tyhjäksi, mutta runsausluokkia koskeva kenttä on täytettävä).

4. ALUEEN KUVAUS

4.1. ALUEEN YLEISPIIRTEET:

Koodi	Luontotyyppiluokka	Peittävyys (%)
N06	Sisävedet: järvet ja lammet sekä virtaavat vedet	12
N07	Suot ja rantakasvillisuus	39
N17	Havupuumetsät	49
N19	Sekametsät	0
N23	Muut maa-alueet: kaupungit, kylät, tiet, kaatopaikat, kaivokset, teollisuusalueet jne.	0
LUONTOTYYPPIEN KOKONAISPEITTÄVYYS		100 %

ALUEEN MUUT OMINAISPIIRTEET

Murhisalo on luonnonarvoiltaan erittäin merkittävä. Murhisalo käsittää mm. maassamme ainutlaatuisen suuren, lähes luonnontilaisena säilyneen järviketjun valuma-alueen. Alueella on myös runsaasti arvokkaita vanhoja luonnometsiä (kuivista kankaista lehtoihin), aapasoita, lettosoita, luhtia ja reheviä tulvaisia jokivarsimetsiä. Valtaosaa alueen metsistä on harvennettu. Metsien monirakenteisuus on kuitenkin säilynyt ja iäkästä ylispuustoa esiintyy kauttaaltaan. Erinomaisia aarniometsiä on suoalueella soidensuojelualueen pohjoispuolella mm. Losolehdon tienoo sekä toisaalta monissa kohdin rajavyöhykkeellä ja sen tuntumassa. Tienoolla on sekä korkeussuhteiltaan pienipiirteisen vaihtelevia että tasaisempia osia.

Murhisalon kasvi- ja eläinlajisto on edustava. Maakunnallisesti tai valtakunnallisesti uhanalaisia lajeja esiintyy alueella useita. Kääväkäslajistoa indikaattorina käyttäen inventoitu alue on maassamme ainutlaatuisen arvokas vanhan luonnonmetsän alue, joka sijoittuu eräässä pisteytyksessä samaan luokkaan esim. Patvinsuon kansallispuiston kanssa. Myös alueen suurnisäkäslajisto on varsin edustava.

Murhisalo on osa Suomen viimeisten vienankarjalaisten kylien, Hietajärven ja Kuivajärven, vanhaa nautinta-aluetta.

4.2. ALUEEN LUONNE JA MERKITYS

Kaikki tietolomakkeen taulukoissa 3.1 ja 3.2 mainitut luontotyypit ja lajit (lukuun ottamatta edustavuudeltaan luokkaan D luokiteltuja luontotyyppejä ja populaation merkittävyyden osalta luokkaan D luokiteltuja lajeja) kuuluvat alueen suojeluperusteisiin ja kaikkien niiden suojelutavoitteena on vähintäänkin alueen merkityksen säilyttäminen osana verkostoa.

Lisäksi alueen suojelussa ja hoidossa painotetaan seuraavia tavoitteita:

Alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys.

Luontotyypin tai lajin elinympäristön laatua tai lajin populaation elinvoimaisuutta parannetaan ennallistamis- ja hoitotoimenpitein.

4.3 UHAT, KUORMITUKSET JA TOIMET, JOILLA ON VAIKUTUKSIA ALUEESEEN

Kaikkein tärkeimmät vaikutukset ja toimet, joilla on suuria vaikutuksia alueeseen

KIELTEISET VAIKUTUKSET				MYÖNTEISET VAIKUTUKSET			
ARVIOINTI-SKAALA	UHAT JA KUORMITUKSET (koodi)	PILAANTU-MINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i | o | b)	ARVIOINTI-SKAALA	TOIMET, HOITO (koodi)	PILAANTU-MINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i | o | b)

Muita tärkeitä vaikutuksia, joilla kohtalaisia/vähäisiä vaikutuksia alueeseen

KIELTEISET VAIKUTUKSET				MYÖNTEISET VAIKUTUKSET			
ARVIOINTI-SKAALA	UHAT JA KUORMITUKSET (koodi)	PILAANTU-MINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i | o | b)	ARVIOINTI-SKAALA	TOIMET, HOITO (koodi)	PILAANTU-MINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i| o | b)
L	J01.03		i				
L	J02.01		o				
L	D01.01		i				
L	B02		o				

Arviointiskaala: H = suuri, M = kohtalainen, L = vähäinen

Pilaantuminen: N = Typpikuormitus, P = Fosfori-/fosfaattikuormitus, A = Happokuormitus/hapettuminen, T = Toksiset epäorgaaniset kemikaalit, O = Toksiset orgaaniset kemikaalit, ja X = Monenlaisia pilaavia aineita.

i = sisäpuolella, o = ulkopuolella, b = sekä sisä- että ulkopuolella.

4.4 OMISTUSSUHTEET (valinnainen)

	Tyyppi	(%)
Julkinen	Kansallinen/ liittovaltion taso	99
	Valtio/maakunta	
	Paikallinen/ kunnallinen	
	Muu julkinen	
	Yhteisomistus	
	Yksityinen	1
	Ei tiedossa	
	Yhteensä	100

4.5 TIETOLÄHTEET (VALINNAINEN)

Metsähallitus, Kainuun puistoalue.

Luontotyypit:
Metsähallituksen paikkatietojärjestelmä (SutiGis)

Lajisto:
Teeriaho, J. & Tolvanen, P. 1997. Murhisalon luonnon yleispiirteet. Metsähallituken luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A nro 75. 114 s. (myös luonnos vuodelta 1993)

Ympäristöhallinnon ympäristötietojärjestelmä, Hertta eliölajirekisteri.

Kalevalapuiston hoito- ja käyttösuunnitelma. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 91. 2011.

Tietokantatäydennys 2016

Metsähallitus 2013: Luontotyyppi-inventointi. MHGIS ja YSAGIS -tietokannat,luontotyyppi-aineisto 15.11.2013.
Suomen ympäristökeskus 2014: Hertta (Eliölajit-tietojärjestelmä) 2/2014

Luontodirektiivin raportointi 2013.
Rajasärkkä, Ari 2013: Suojelualueverkon maalinnuston linjalaskennat. Excel-taulukko. Metsähallitus. 15.4.2013.

Linkit:

5. ALUEEN SUOJELUN TILA (VALINNAINEN)

5.1 SUOJELUALUETYYPIT KANSALLISELLA JA ALUEELLISELLA TASOLLA

Koodi	Peittävyys (%)
FI00	85
FI03	15

5.2 ALUEEN YHTEYDET MUIHIN ALUEISIIN:

-osoitettu kansallisella tai alueellisella tasolla

Tyypin koodi	Alueen nimi	Tyyppi	Peittävyys (%)

-osoitettu kansainvälisellä tasolla

Tyyppi	Alueen nimi	Tyyppi	Peittävyys (%)

5.3 ALUEEN OSOITTAMINEN

Alue koostuu luonnonsuojelulain nojalla perustetusta Lososuo-Saarijärven soidensuojelualueesta ja vanhojen metsien suojeluohjelman alueesta. Rajauksen sisällä on yksityisiä palstoja. Murhisalon suojelu toteutetaan luonnonsuojelulain ja vesilain nojalla.

6. ALUEEN HOITO

6.1 ALUEEN HOIDOSTA VASTAAVA(T) TAHO(T):

Metsähallitus

6.2 HOITOSUUNNITELMA(T):

Onko hoitosuunnitelma laadittu?

[X] Kyllä

[ ] Ei, mutta valmisteilla

[ ] Ei

Nimi: Kalevalapuiston hoito- ja käyttösuunnitelma, Metsähallitus, 2011. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 91, 143 s.

MURHISALON ALUEEN NATURA 2000 -ALUEEN (FI 1200 742, SUOMUSSALMI) ENNALLISTAMISEN TOIMENPIDESUUNNITELMA. Metsähallitus 2006

Linkki:

6.3 SUOJELUTOIMET

7. ALUEEN KARTTA

INSPIRE ID -tunnus:

Onko kartta toimitettu PDF-tiedostona? (valinnainen)

[ ] Kyllä

[ ] Ei

Tiedot alkuperäisestä kartasta, jota käytetty sähköisten rajausten digitoimisessa (valinnainen).